

POWIATOWY URZĄD PRACY

w OSTRZESZOWIE

ul. Przemysłowa 7, 63-500 Ostrzeszów

tel. 062 732 07 90, fax. 062 732 07 91

<http://pup.ostrzeszow.ibip.pl>

e-mail: poos@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2008 ROKU

MARZEC 2008 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych.....	4
2. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2008 roku.....	5
3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych.....	7
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	9
ZAKOŃCZENIE.....	15

WSTĘP

Głównym celem opracowania jest przedstawienie wyników przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Źródłem informacji do opracowania niniejszego raportu są:

- Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „**Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2008 roku**” oraz
- Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „**Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za 2008 roku**”.

Analiza struktury osób bezrobotnych i ich klasyfikacja wg zawodów, ofert pracy oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest niezbędna do podejmowania efektywnych działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia w powiecie ostrzeszowskim.

1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych.

Według stanu na koniec grudnia 2008r. bezrobocie w powiecie ostrzeszowskim ukształtowało się na poziomie **1184 osób**. W porównaniu do grudnia 2007r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 262 osoby tj. o 18,1%.

Stopa bezrobocia w powiecie wyniosła w końcu 2008r. – **5,5 %**. W porównaniu do stanu sprzed roku **obniżyła się o 1,1 punktu procentowego**.

Największy udział w strukturze bezrobotnych stanowią osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych (16,4%), tj. 194 osób.

Natomiast najliczniej reprezentowane zawody wśród osób bezrobotnych w końcu 2008 roku to:

- sprzedawca – 99 osób,
- technik rolnik – 47 osób,
- kucharz – 35 osób,
- krawiec – 34 osoby,
- monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych – 34 osoby,
- technik handlowiec – 32 osoby,
- szwaczka – 24 osoby,
- ślusarz - 22 osoby.

Analiza struktury bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim w końcu 2008r. obejmuje duże grupy zawodowe. Każda z tych grup zawiera zróżnicowaną liczbę grup elementarnych 4-cyfrowych. Stąd pomimo, iż w analizie zawodów jednostkowych wśród bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim dominują *sprzedawcy*, to wśród grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym dominuje grupa z kodem **74** – tj. **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**.

W grupie tej występują zawody takie jak:

- krawcy, szwaczki i tapicerzy – 63 osoby,
- stolarze – 28 osób,
- cukiernicy – 9 osób,
- piekarze – 6 osób.

Łączna liczba osób z w/w zawodami w obrębie jednej grupy 2-cyfrowej powoduje, że grupa ta usytuowała się na **pierwszym miejscu**.

Natomiast na **pozycji drugiej** występuje grupa z kodem **52** – **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy**, do której należą sprzedawcy, którzy są najliczniej

występującym zawodem wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w tutejszym urzędzie. Ponadto jest to jedyny przedstawiciel tej grupy.

Liczenie reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego to również m.in.:

- **grupa zawodowa z kodem 72** – robotnicy obróbki metali,
- **grupa zawodowa z kodem 51**– pracownicy usług osobistych i ochrony,
- **grupa zawodowa z kodem 34** – pracownicy pozostałych specjalności.

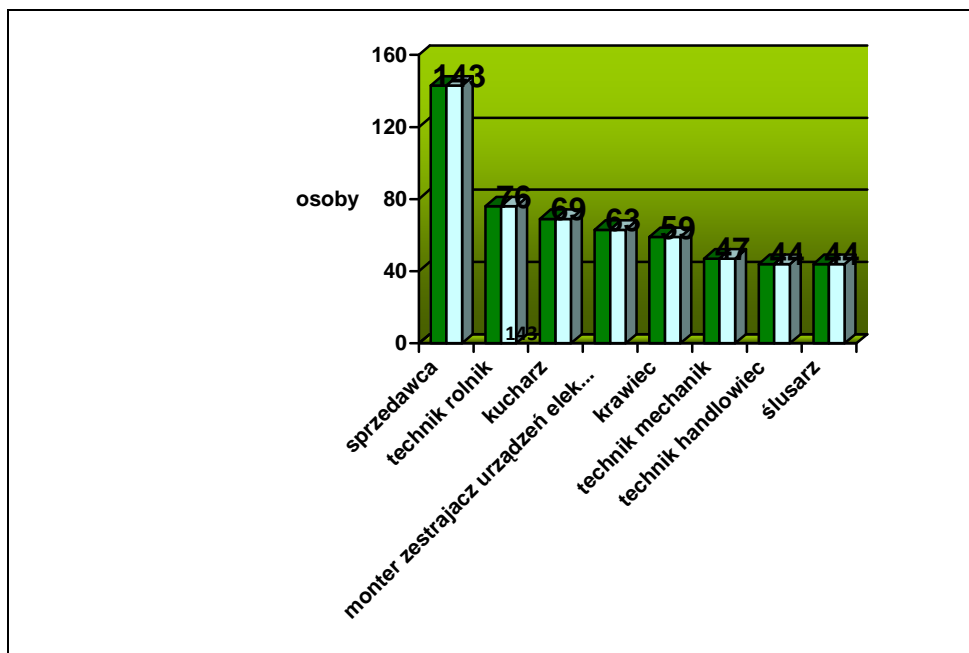
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku.

W 2008 r. największy napływ bezrobotnych stanowiły osoby **bez zawodu** - **570 osób**.

Natomiast biorąc pod uwagę osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje zawodowe największy napływ bezrobotnych wg zawodów przedstawia poniższy wykres:

Wyk 1. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrzeszowskim w 2008 r.

(Wykaz najliczniej reprezentowanych zawodów)

Analizując napływ osób bezrobotnych wg zawodów zauważyć można duży napływ osób bezrobotnych w zawodzie *sprzedawca*. Sytuacja taka wynika z faktu, iż w firmach funkcjonujących na terenie powiatu ostrzeszowskiego występuje duża rotacja osób w zawodzie sprzedawcy. Są to osoby, które z różnych przyczyn

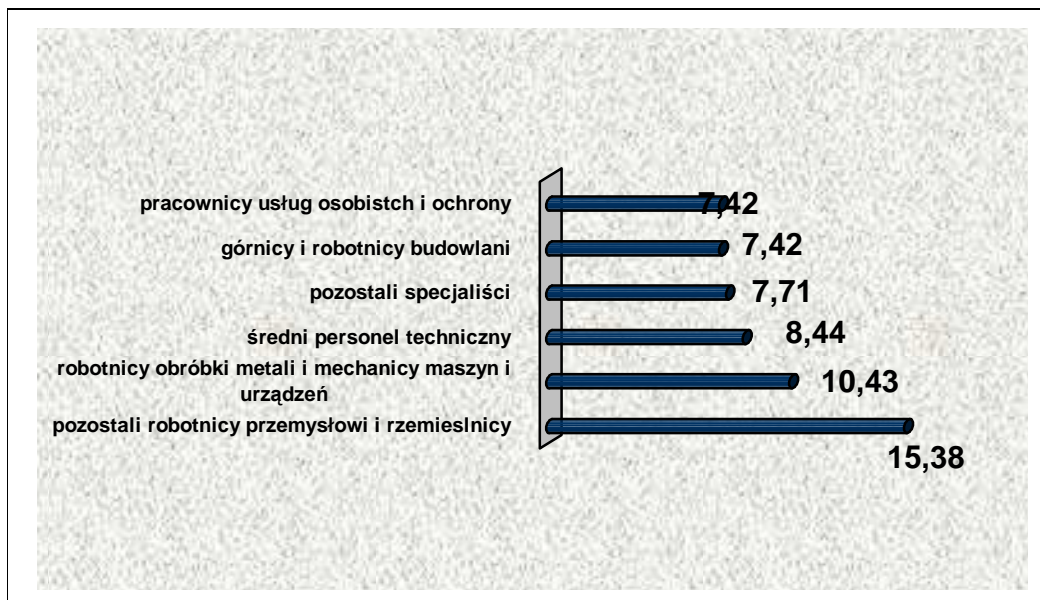
rezygnują z pracy. Z kolei biorąc pod uwagę zawody – *technik rolnik*, a także *technik mechanik* i *technik handlowiec* są to najczęściej osoby, które nie pracowały w zawodzie wyuczonym i w związku z tym urząd pracy proponuje im takie formy wsparcia, które pozwolą przyuczyć się do zawodu lub nabyć odpowiednie umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe. Liczną grupę stanowią także osoby pracujące w zawodzie *monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych* gdzie pod koniec 2008r. zaobserwowano istotny napływ bezrobotnych reprezentujących ten zawód co ma związek z niekorzystną sytuacją w firmie, która zatrudnia osoby z takimi kwalifikacjami.

Z kolei biorąc pod uwagę strukturę napływu osób bezrobotnych w 2008r. według dużych grup 2-cyfrowych - największy udział posiadały osoby z grupy zawodowej **74 - pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (15,38% ogółu bezrobotnych):

- krawiec – 59 osób,
- szwaczka – 42 osoby,
- tapicer – 42 osoby,
- stolarz meblowy – 42 osoby,
- stolarz – 40 osób,
- pozostali stolarze i pokrewni – 15 osób.

Powyższą sytuację przedstawia wykres 2, obejmujący najliczniej reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego.

Wyk.2 Struktura napływu bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku według dużych grup 2-cyfrowych.

3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych.

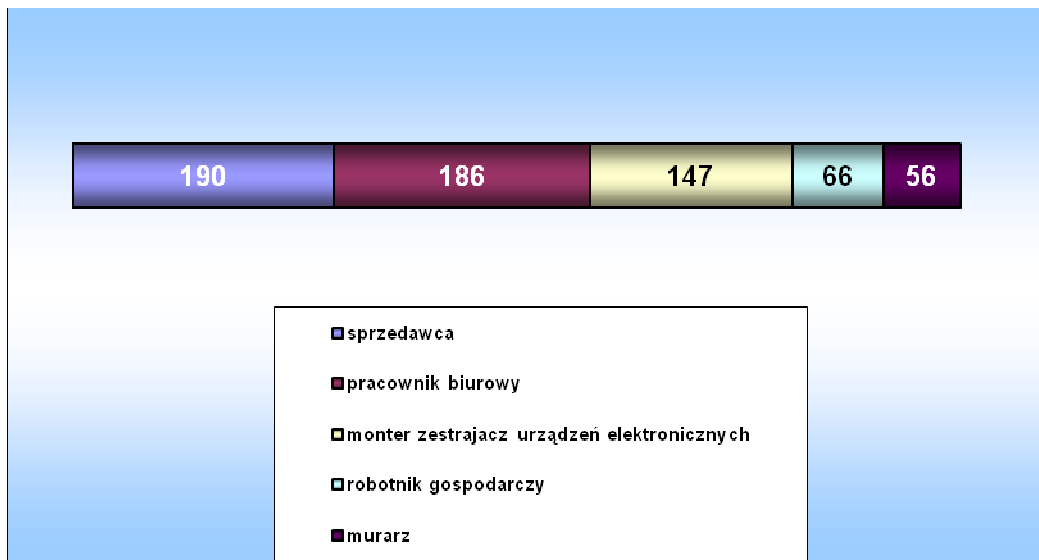
W 2008r. PUP w Ostrzeszowie miał do dyspozycji łącznie **1890** oferty wolnych miejsc pracy, tj. o **564** (23%) mniej niż przed rokiem.

Wśród zgłoszonych ofert pracy:

- 1610 (85,2%) pochodziło z sektora prywatnego,
- 280 (14,8%) pochodziło z sektora publicznego,
- 1881 (99,5%) dotyczyło pracy na czas określony,
- 1327 (70,2%) ofert pracy niesubsydiowanej,
- 563 (29,8%) dotyczyło pracy subsydiowanej,
- 951 (50,3%) przeznaczonych było dla kobiet,
- 284 (15,0%) przeznaczonych były dla młodzieży,
- 65 (3,4%) przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych.

Wyk.3. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2008 roku w powiecie ostrzeszowskim.

(Wykaz najliczniej reprezentowanych zawodów)

Analizując powyższy wykres możemy stwierdzić, że w 2008 roku w powiecie ostrzeszowskim, najwięcej propozycji pracy zgłoszonych zostało na stanowisko **sprzedawca**, wynika to z faktu, że na terenie powiatu ostrzeszowskiego powstały dwa duże Hipermarkety : Intermarche i Bricomarche. Na drugiej pozycji tak jak w roku poprzednim ukłasyfikowali się **pracownicy biurowi** 186 ofert. Pod uwagę należy jednak wziąć, że spośród tych ofert w zawodach należących do w/w grupy, znaczna większość, bo aż 125 ofert to propozycje odbycia stażu zawodowego.

W omawianym okresie znaczny napływ ofert pracy odnotowano także na stanowisku **monter zestrójacz urządzeń elektronicznych**. Największa liczba ofert pracy zgłoszona została przez firmę LEONI AUTOKABEL POLSKA Sp. z o.o i obejmowała zapotrzebowanie nie na nowo utworzone miejsca pracy, lecz na już istniejące.

Natomiast w strukturze ofert pracy według dużych 2-cyfrowych grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim zgłoszonych w 2008 roku najwyższy wskaźnik odnotowała grupa zawodowa z kodem **71, tj. górnicy i robotnicy budowlani** (%). Łączna liczba ofert pracy z grup elementarnych w układzie 4-cyfrowym, wchodzących w w/w dużą grupę zawodową – usytuowała tę grupę na **1 pozycji**.

Z kolei w analizie ofert pracy według zawodów najwięcej ofert pracy skierowanych było do **sprzedawców**. Jednak zawód - *sprzedawca* znajduje się tylko jeden w dużej grupie 2-cyfrowej **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** i w związku z tym ta grupa zawodowa usytuowała się dopiero na **4 pozycji**.

W grupie zawodowej **górnicy i robotnicy budowlani** usytuowanej na 1 pozycji, najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w takich zawodach jak:

- 1 monter rusztowań – 60 ofert pracy ,
- 2 murarz – 56 ofert pracy,
- 3 brukarz – 38 ofert pracy.

Powyższą sytuację przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku. (%)

(Wykaz najliczniej reprezentowanych dużych grup zawodowych)

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy
			zgłoszone w 2007 roku
1	2	3	4
1.	71	Górnicy i pracownicy budowlani (m.in. murarze, cieśle, stolarze budowlani, dekarze, robotnicy budowy dróg i pokrewni)	14,75
2.	82	Operatorzy i monterzy maszyn (monterzy sprzętu elektronicznego, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali)	14,23
3.	41	Pracownicy obsługi biurowej (pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, magazynierzy i pokrewni, itp.)	11,42
4.	52	Modelki sprzedawcy i demonstratorzy (sprzedawcy pozostali sprzedawcy i demonstratorzy)	10,37
5.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (m.in. stolarze i pokrewni, masarze, szwaczki)	8,67

Z kolei wykaz osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najliczniej zarejestrowanych w 2008 roku, uwzględniając oferty pracy zgłoszone w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 . Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2008 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2008 roku
Przetwórstwo przemysłowe	858	715
Budownictwo	329	230
Handel	289	295
Administracja publiczna	88	133
Rolnictwo	75	24

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W celu przeprowadzenia analizy zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych należy porównać średnio miesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2008r. ze średnio miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w tym roku wg zawodów. Następnie obliczając średnio miesięczną nadwyżkę lub deficyt podaży siły roboczej w badanym roku możemy ustalić wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów (k).

**Tab. 3. Zawody deficytowe – wskaźnik >1,1
(wskaźnik intensywności deficytu zawodów k)**

(wybrano zawody wg kodu 6-cyfrowego, dla których wskaźnik osiągnął wartość największą)

Lp.	Zawód deficytowy	Wartość wskaźnika
1.	Zbrojarz	20,0
2.	Monter rusztowań	20,0
3.	Kasjer handlowy	15,5
4.	Robotnik gospodarczy	13,2
5.	Pozostali kucharze	13,0
6.	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	12,8
7.	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	12,0

8.	Monter konstrukcji stalowych	9,7
9.	Formowacz wyrobów ceramicznych	9,5
10.	Brukarz	9,5
11.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	8,0
12.	Pokojowa [w hotelu]	8,0
13.	Pozostali magazynierzy i pokrewni	6,0
14.	Cieśla	6,0
15.	Ubojowy	6,0
16.	Pracownik biurowy	5,3
17.	Operator sprzętu do robót ziemnych	5,0
18.	Lakiernik wyrobów drewnianych	5,0
19.	Magazynier	4,4
20.	Pomoc kuchenna	4,3
21.	Sekretarka	4,0
22.	Pozostali stolarze i pokrewni	3,8
23.	Kierowca samochodu ciężarowego	3,5
24.	Nauczyciel przedszkola	3,3
25.	Opiekun w domu pomocy społecznej	3,0
26.	Recepcjonista	3,0
27.	Monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych	2,4
28.	Robotnik drogowy	2,4
29.	Dekarz	2,1
30.	Pracownik administracyjny	2,0

Sporządzony raport pozwolił również ustalić, które **zawody** na powiatowym rynku pracy są **nadwyżkowe**, czyli w urzędzie pracy były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w I półroczu 2008 roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy.

Tab. 4. Zawody nadwyżkowe – wskaźnik <0,9
(wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów k)

(wybrano 30 zawodów, dla których wskaźnik osiągnął wartość najniższą)

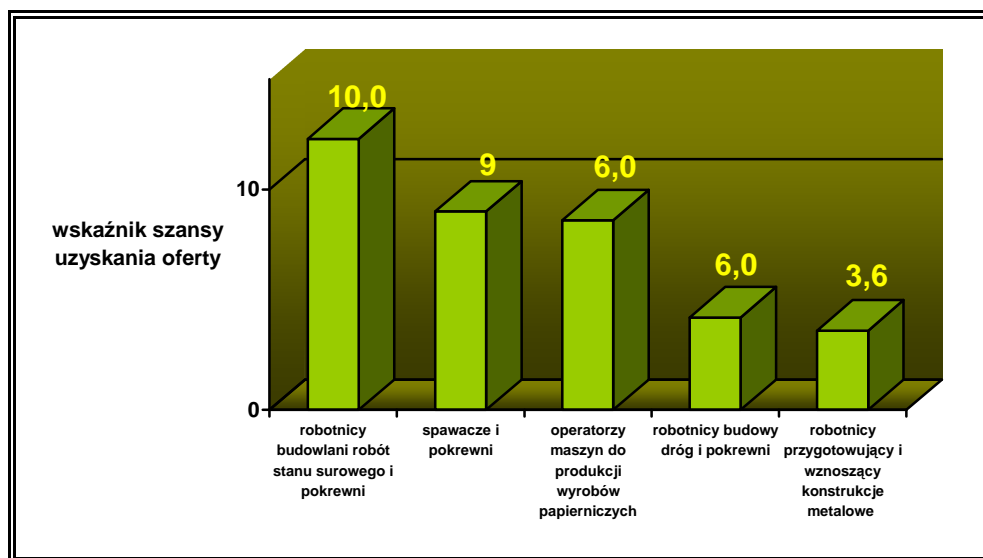
Lp.	Zawód nadwyżkowy	Wartość wskaźnika
1.	Technik budownictwa	0,0323
2.	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny :Technik ekonomista]	0,0323
3.	Stolarz meblowy	0,0476
4.	Krawiec	0,0508
5.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0556
6.	Technik technologii drewna	0,0588
7.	Tokarz	0,0625
8.	Technik elektryk	0,0800
9.	Handlowiec[zawód szkolny : Technik handlowiec]	0,1136
10.	Fizjoterapeuta	0,1250
11.	Pielęgniarka	0,1250
12.	Technik elektronik	0,1250
13.	Obuwnik przemysłowy	0,1429
14.	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,1429
15.	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	0,1538
16.	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667
17.	Pozostali informatycy gdzie indziej nie sklasyfikowani	0,2000
18.	Nauczyciel języka polskiego	0,2000
19.	Mechanik- operator pojazdów i maszyn	0,2000
20.	Mechanik samochodów osobowych	0,2105
21.	Piekarz	0,2105
22.	Ślusarz	0,2273
23.	Opiekunka dziecięca	0,2500
24.	Technik fizjoterapii	0,2500
25.	Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	0,2500
26.	Nauczyciel języka obcego	0,2500

27.	Fryzjer [zawód szkolny: Fryzjer Technik usług fryzjerskich]	0,2667
28.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,2917
29.	Technik informatyk	0,2941
30.	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,3333

Analiza **rankingu zawodów zgłoszonych w ofertach pracy** przeprowadzana jest w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie, dzięki któremu określić można zawody, w których bardzo trudno otrzymać pracę i zawody, w których bezrobotni nie mają trudności ze znalezieniem pracy.

Wskaźnik równy **0** oznacza brak ofert w danej grupie zawodowej, wskaźnik **Max** – brak osób bezrobotnych o konkretnych kwalifikacjach, wskaźnik **większy od 1** określa te zawody, w których istnieje największa szansa otrzymania oferty pracy. Dla powiatu ostrzeszowskiego sytuację tę przedstawia wykres 4.

Wyk.4. Ranking zawodów według kodu czterocyfrowego zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Analiza **rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie** oparta o wskaźnik długotrwałego bezrobocia umożliwia ustalenie zawodów, w których najwięcej osób ma status długotrwałe bezrobotnych. Jeżeli wskaźnik przyjmuje wartości bliskie 1, oznacza to, iż znaczna większość osób bezrobotnych należy do grupy osób długotrwałe bezrobotnych. Wskaźnik równy 0, oznacza brak osób długotrwałe bezrobotnych w konkretnym zawodzie.

Tab. 5. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według kodu dwucyfrowego w powiecie ostrzeszowskim w 2008 roku.

(wybrano 10 grup zawodowych, których wartości są bliskie1)

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)
1	2	3	4
1.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,3750
2.	23	Specjaliści szkolnictwa	0,3529
3.	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,3462
4.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,3333
5.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,2973
6.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,2525
7.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2500
8.	62	Ogrodnicy	0,2000
9.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,2000
10.	31	Średni personel techniczny	0,1930

Powyższe zestawienie przedstawia grupy zawodów według wskaźnika długotrwałego bezrobocia, jeżeli udział długotrwałe bezrobotnych do ogólnej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie jest niski, to sytuacja na rynku pracy przedstawia się korzystnie. Do grup zawodów o najwyższym wskaźniku w powiecie, kreującym niekorzystną sytuację na rynku pracy należą:

- *pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów* – wśród których główne znaczenie odnoszą grupy zawodowe wg kodu czterocyfrowego m.in. takie jak: kasjerzy i sprzedawcy biletów, inkasenci i poborcy, recepcjoniści i rejestratorzy,
- *specjaliści szkolnictwa* – w tym przede wszystkim grupy wg kodu czterocyfrowego takie jak: nauczyciele szkół podstawowych, nauczyciele przedszkoli, specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- *pracownicy obsługi biurowej* – w tym głównie takie grupy wg kodu czterocyfrowego jak: pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy do spraw finansowo- statystycznych, maszynistki i stenografowie.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawiony powyżej raport obejmujący część diagnostyczną ukazuje, iż w 2008r. występowały problemy przy realizacji ofert w następujących zawodach budowlanych takich jak : zbrojarz, monter rusztowań, monter konstrukcji stalowych, robotnik gospodarczy, brukarz. Są to zawody , na które od kilku lat utrzymuje się stałe zapotrzebowanie lokalnych firm budowlano-montażowych, napotykających na trudności w naborze pracowników m.in. z powodu prowadzenia inwestycji poza granicami kraju.

Oprócz w/w zawodów deficytowych na powiatowym rynku pracy poszukiwane były również osoby m.in. w zawodzie kasjer handlowych, co wynika z uruchomienia w 2008r. na terenie powiatu dwóch nowych hipermarketów, jak również kierowanie stałego zapotrzebowania ze strony sieci handlowych już istniejących.

Dodatkowo poszukiwane były osoby w zawodach : operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli oraz operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury.

Dokonując analizy zawodów nadwyżkowych, w których były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w minionym roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy, wynika , iż zawody nadwyżkowe stanowią: *technik budownictwa, technik ekonomista, technik technologii drewna, ,technik handlowiec, technik elektronik.* Osoby bezrobotne posiadające w/w zawody pomimo uzyskania tytułu zawodowego, nigdy nie podjęły zatrudnienia, dlatego też nie są konkurencyjne na otwartym rynku pracy, na którym większość ofert wymaga co najmniej kilkuletniego doświadczenia zawodowego. Taka sama sytuacja dotyczy również osób, które ukończyły studia wyższe w zawodach *specjalista do spraw marketingu i handlu, a także specjalista do spraw rachunkowości.* Osobom tym Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie umożliwia uczestnictwo w formach aktywizacji zawodowej m.in. kierując do odbycia stażu w celu uzyskania odpowiednich umiejętności zawodowych.

Analiza danych przedstawionych w opracowanym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia obserwowanie zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy w zakresie kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Umożliwia również sformułowanie wniosków będących podstawą opracowania planów szkoleniowych oraz wskazaniem do uruchomienia nowych kierunków kształcenia lub zaniechania, bądź

ograniczenia kształcenia młodzieży w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy.